

SMJERNICE ZA RODITELJE : Kako pružiti podršku djetetu svjedoku/oštećenom?

Svjedočenje može izazivati nelagodu i može biti izvor stresa kod odraslih kod djece i mladih. Dijete može biti pozvano u tužilaštvo kao svjedok događaja ili kao žrtva nasilja. Svjedočenje u situacijama porodičnog nasilja često dijete dovodi u konflikt lojalnosti prema jednom od roditelja i može ugroziti djetetov odnos s oba roditelja.

Dodatni izvori stresa za dijete predstavljaju ispitivanja i svjedočenja, strah od javne osude i reakcije okoline, nedovoljna komunikacija između tužilaštva i porodice, kao i nedovoljno razumijevanje pravnih procedura. Razni pritisci okoline na porodicu takođe mogu pojačati stresne reakcije i osjećaj nelagode kod djece. Dijete koje je žrtva zlostavljanja se najčešće plaši susreta sa počiniocem te ga treba informisati da neće biti neposrednog susreta.

Zašto je važno dijete pripremiti za odlazak na svjedočenje?

Pripreme za svjedočenje djetetu pomažu da ublaži napetost, kontroliše uznemirenost, ojača sposobnost za davanje odgovora i shvati prirodu i cilj postupka u skladu sa svojim stepenom razvoja i mogućnostima razumijevanja.

Upoznavanje djeteta s procedurom, prostorom, zaposlenim u tužilaštvu sa kojima će doći u kontakt će smanjiti moguća negativna iskustva vezana za svjedočenje djeteta kao i ponovnu traumatizaciju ranije doživljenih iskustva. Dobra priprema djeteta za svjedočenje u tužilaštvu je jako korisno i osnažujuće iskustvo za eventualno kasnije svjedočenje na sudu.

Priprema djeteta za svjedočenje u tužilaštvu se odnosi na upoznavanje i objašnjavanje načina i postupka ispitivanja a ne na sam sadržaj ispitivanja. Važno je ne razgovarati sa djetetom o činjenicama vezanim za slučaj ili dokazima i ne govoriti mu šta da govori a što ne, jer na taj način se može uticati na vjerodostojnost djetetove izjave.

Davanje informacija djetetu sa kim će razgovarati, ko i kako će pratiti razgovor i njegovo svjedočenje, te šta je uloga osoba uključenih u proces svjedočenja je važan dio podrške potrebne djetetu kako bi razumjelo i pripremilo se za ulogu svjedoka.

Ukoliko je dijete izrazito uznemireno radi svjedočenja i dolaska u tužilaštvo roditelji se svakako mogu obratiti stručnom savjetniku-psihologu za pomoć.

Praktični savjeti za roditelje:

- Poželjno je obući se pristojno i udobno. Možete djetetu predložiti da obuče neku njemu najdražu majicu u kojoj se osjeća sigurno ili majicu određene boje koju voli ili ga smiruje. Najmanja sitnica koja može pomoći djetetu da se osjeća što sigurnije je dobrodošla i poželjna.
- Informisati dijete da se u tužilaštvu može provesti i do nekoliko sati tako da može ponijeti neku igru, predmet ili igračku koju voli kao zanimaciju dok čeka, ali i kao utjehu i ohrabrenje.

- Pripremite dijete na sigurnosne provjere na ulazu u zgradu tužilaštva, podstaknite ga da isprazni džepove i kod kuće ostavi metalne predmete. Prolazak kroz detektor metala, obezbjeđenje u uniformama, često s pištoljima oko pojasa, mogu uznemiriti dijete ako ne očekuje takvo okruženje.
- Ako je u toku djetetovog svjedočenja predviđena pauza i imate mogućnost biti uz njega, ne komentarišite s djetetom šta je svjedočilo, već ga pitajte kako mu je bilo, kako se osjećalo i što mu je pomagalo u toj situaciji.

Poruke koje kao roditelj možete dati svom djetu:

- Kažite mu da ste ponosni na njega/nju radi svjedočenja o onom što je doživjelo ili čemu je prisustvovalo.
- Kažite mu da nije učinilo ništa loše.
- Recite mu da nije odgovorno za ishod sudskog procesa i odluku i da je važno samo da ispriča istinu o tome što se dogodilo, a čega se sjeća.
- Kažite mu da je jako važno da govori istinu.
- Kažite mu da ako je zbumjeno ili nešto ne zna, da to tako i kaže i da se ne mora sjećati svih informacija.
- Kažite mu da, vjerujete da se ono može nositi sa situacijom svjedočenja, da će se u tome dobro snaći i da ste ponosni na njega bez obzira na ishod procesa.

Pripremio: stručni savjetnik-psiholog

**Stručnog savjetnika – psihologa možete kontaktirati putem telefona:
066/767-758**